

Josep Melià, la veu crítica del CDS a les Balears.

“Sense Suárez el CDS no té viabilitat”

“La nostra falta de definició ideològica ha desorientat l'electorat. Malgrat això, malgrat la falta de profundització intel·lectual, el CDS sense Suárez no existiria”, assegura Melià.

Josep Melià (1939, Artà-Mallorca). Advocat i periodista. Autor d'una vintena de llibres. Ex-diputat a Corts durant la transició. Ex-cap del Gabinet del Ministre de la Vivenda, ex-director general de Relacions Informatives, ex-secretari d'Estat i portaveu del Govern, ex-delegat del govern a Catalunya. Tots els càrrecs amb els govern Suárez. Un home que seguí el Duc amb l'aventura del CDS. Un home que se sent orgullós de tenir la Gran Creu del Mèrit Civil i la de Sant Jordi de Catalunya, "cosa que demostra el reconeixement de Madrid i de la Generalitat". Un home que, ara, es troba davant de Suárez. Un dels principals crítics del CDS.

—Pels últims resultats electorals i per la crisi interna que pateix, sembla que el CDS no troba el seu espai polític, sobretot quan el PSOE i el PP estan ocupant un espai moderat, de centre.

—Els resultats electorals confirmen que, efectivament, hi ha un problema d'assentament d'un espai electoral. Però això, entenc, és la conseqüència d'una manca de profundització ideològica. Entenc que el CDS s'ha preocupat més per definir una tàctica i una estratègia que no per delimitar una ideologia. Aleshores, l'espai de centre s'ha entès més com una equivalència geomètrica o geogràfica que no com un component ideològic autònom, i això és el que ha permès, en la mesura en què només era un espai de frontera, que amb un intent de moderació de la dreta i esquerra, aquests intentassin envair un espai que no els correspon.

L'espai lliberal i progressista, inclús radical, és un espai que difícilment serà assumible per la dreta conservadora, perquè planteja un component d'assumpció de les noves realitats amb una voluntat de transformació social que difícilment la dreta podrà mantenir; i per l'altra banda, tampoc és assumible per un partit d'esquerra perquè implica que la societat civil és la que dona resposta i no

la intervenció de l'estat. Per tant, ideològicament, sempre hi haurà una opció liberal progressista, liberal d'esquerra, i si no es constata aquest espai electoralment, és perquè no hi ha una definició ideològica prou clara i perquè s'ha desorientat l'electorat. El CDS, juntament amb encerts, ha tingut grans errors que necessàriament impliquen un procés d'autocrítica.

—Aquest procés d'autocrítica ¿pot dur a la desaparició de significades persones dins del CDS, inclús la del mateix Suárez?

—Jo crec que el CDS sense Suárez no existiria i, avui per avui, no té viabilitat. D'altra banda, un partit com jo l'entenc, més avançat que cap altre en la defensa de les llibertats, més compromès que cap altre amb el model autonòmic, i més independent que altres de les formes econòmiques i sindicals, hauria de ser un partit que no fos tan personalitzat. El problema, però, no deriva d'una persona o una altra. El problema és que el partit no ha trobat una estructura adequada per a fer que l'organització sigui una manera de comunicació entre el sentit de l'electorat, la militància i la direcció, i no només una estructura administrativa per a transmetre els criteris d'una cúpula directiva que pren les decisions sense consultar.

Crec, per tant, i a pesar que sempre és possible que hi hagi d'haver substitucions personals, que el problema és de definició ideològica, d'assentament, de debat intern...

—Dins de la crisi actual, i malgrat que digui que no es tracta d'un problema de persones, n'hi ha dues que són —o que poden ser— importants. Em refereixo a José Ramón Caso, força criticat pels crítics, i a Eduard Punset, possible home consensuat entre els dos corrents.

—Crec que Caso assumeix culpes que no li pertocuen i que moltes de les crítiques que li vénen a sobre no són per decisions que ha adoptat en consciència, sinó

perquè es personalitza en una persona el dèficit d'una estructura. Pensa, a pesar que la meua experiència de Caso no és positiva, que el problema no es resol llevat Caso.

Respecte a Punset, hi ha una cosa obvia: no és el substitut de Caso. Punset és un intel·lectual molt valuós, és un home que té unes idees i una concepció de model de partit que hauria d'estar molt present per a definir l'espai que el CDS ha d'ocupar, però Punset no és un home d'organització, no és un executiu de partit, no és un home d'aparell, que és la feina d'un secretari general.

A un debat intel·lectual entre la concepció de partit que té el Sr. Caso i la que té el Sr. Punset, jo m'inclinaria per la del Sr. Punset, independentment que l'executor d'aquesta política fos una persona com és el Sr. Caso. El problema del CDS és que té persones molt valuoses però es desaprofita la seva aportació perquè en comptes de fer una profundització intel·lectual i ideològica en el pensament del partit, el que es fa és improvisar de forma molt seguida, el que du a cometre errors, que altrament serien més assumibles i més fàcils de corregir.

—¿Un d'aquests errors, potser el més greu, ha estat el pacte PP-CDS?

—Des del punt de vista d'allò que la societat va entendre, d'allò que el PSOE va explicar i d'allò que després el partit va entendre dins del procés autocrític, no hi ha dubte. En canvi, jo crec que els pactes amb el PP no són dolents per definició. Van ser dolents perquè no es van fer en el moment que tocava, perquè davant l'opinió pública es va donar la impressió que es feia per una rabiola contra el PSOE, que havia intentat desestabilitzar la nostra presència a determinades institucions, i perquè no responien a un esquema clar d'entrar a definir uns pressupòsits de governabilitat.

Hauríem d'entendre que el CDS és un partit, com qualsevol altre partit frontissa,

“El CDS necessita obrir un procés d'autocrítica”

que ha de fer pactes amb dreta i esquerra, però no necessàriament globals. Segons condicions socials i programes de partit, hi pot haver governs de distinta composició a, per exemple, ajuntaments i autonomies. Precisament això és una de les coses que ens diferencia de l'altra part del partit. Nosaltres entenem que aquest tipus de decisions han d'esser assumides a nivell regional i no a nivell central.

—Vostè, que ha tingut estretes relacions amb Suárez, que ha estat un dels seus

principals col·laboradors, potser podrà explicar allò dels silencis de Suárez, que, per a molts, és un dels aspectes més crítics de la seua actuació.

— Aquesta és una part essencial de la seva personalitat. Les persones s'han de valorar en conjunt amb el que tenen de bo i de dolent. Suárez és un polític de primera categoria, al marge que els seus dubtes interns fan que requereixi uns processos de maduració molt llarga. No és un home que estigui al regat en curt, que estigui per

respondre als problemes que surten cada dia. Això és un problema que tots els que hem col·laborat amb ell hem hagut de torear... i no és bo que hi hagi silencis tan llargs perquè la política, sobretot la d'un partit petit i d'oposició, es fa estant molt damunt dels problemes de cada dia i no es pot només estar per les grans qüestions de estat, per les grans qüestions de convivència. Però, repetesc, això és una cosa que el partit hauria de suplir perquè és un fet estructural i serà de difícil modificació ja que, entenc, és un element essencial de la seva manera de ser.

—Un dels problemes del CDS és la manca d'implantació en certes comunitats com País Basc, Galícia, i fins i tot, Catalunya.

—No hi ha dubte. I és una de les conseqüències de la falta de definició ideològica que produeix una certa duplicitat, almenys teòrica, d'ofertes polítiques per a un mateix electorat. Des del punt de vista teòric-intel·lectual-polític d'elector per exemple, de CiU o del Partit Andalusista, és el mateix elector que el del CDS. Aleshores, no es veu clara l'oferta.

Per això hi ha dues solucions alternatives: intentar competir amb el nacionalisme creient que es buidarà de contingut, o bé pactar amb ell. Jo sempre he estat partidari d'una coalició amb el nacionalisme perquè, coneixent la història, no es pot subestimar la implantació real del fet nacionalista a les nacionalitats històriques, i lluitar contra ells és un esforç brutal sense sentit.

Respecte a la situació a Balears, el Sr. Melià es mostra realment preocupat. Creu que el partit "està corrent el perill, no ja d'escissió, sinó de suïcidi", si no es resolen els problemes interns. Creu, d'altra banda, que s'ha d'acabar amb la indefinició a l'Ajuntament de Palma i que el CDS "o bé ha de donar suport a la majoria socialista de Ramon Aguiló o ha de donar suport a una moció de censura contra ell. El que no es pot permetre és seguir amb una situació de col·lapse institucional". Dels intents de crear un partit nacionalista de centre, pensa "que és l'espai que precisament crec que hauria d'ocupar el CDS", i que existeix molta gent que no veu el govern Canyelles com la força dinamitzadora que és necessària per al país, si bé reconeix que Canyelles "s'identifica molt bé amb l'electorat mitjà de les Illes i, sobretot, té una gran capacitat de govern cap a una capitalització electoral".

Miquel Payeras